संविधानसभाबाट पारित मितिः २०७०/१२/२१

संविधानसभा सचिवालयको सूचना

संविधानसभाले संविधानसभा नियमावली, २०७० को नियम १५१ बमोजिम देहाय वमोजिमको कार्यतालिका

(संविधानसभा नियमावली, २०७० को नियम १५१ संग सम्बन्धित)

क्रस	मुख्य गतिविधी	कार्यअवधि	संविधानसभाको पुर्ण वैठकले सम्पन्न गर्ने	सम्बन्धित समितिले सम्पन्न गर्ने	समानान्तर गतिविधी	कैफियत
१	समितिका सभापतिको निर्वाचन	२०७१ वैशाख १५ सम्म	संविधानसभाका समितिहरुको गठन पुर्ण वैठकबाट भइसकेको ।	सबै समितिले सभापतिको निर्वाचन गर्ने । सबै समितिहरुले आफनो कार्यक्षेत्रसँग सम्बन्धित विषयमा केन्द्रित रहेर कार्ययोजना बनाई सोअनुरुप कार्य संचालन गर्ने ।	संविधानसभाको सचिवालयले सबै समितिको लागि अलग-अलग सचिवालयको व्यवस्था गरी जनशक्तिलगायत भौतिक साधन र स्रोतको व्यवस्था मिलाउने विशेषज्ञको सम्बन्धमा सचिवालयले आफनो दृष्टिकोण कार्यव्यवस्था	

					समितिमा पेश गर्ने ।	
२	संविधान निर्माण कार्यसँग सम्बन्धित स्रोत सामाग्रीको व्यवस्था गरी वितरण गर्ने र स्रोत केन्द्रको विकास एवं व्यवस्थापन गर्ने ।	निरन्तर		क्षमता अभिबृद्धि तथा स्रोत व्यवस्थापन समितिले सो कार्य गर्ने ।	संविधानसभाका सदस्यहरु एवं व्यवस्थापिका-संसदका कर्मचारीहरुको क्षमता अभिवृद्धिका लागि आवश्यकताअनुसार तालिम, गोष्ठी, सेमिनार, अन्तरक्रिया आदि कार्यक्रमहरु संचालन गर्ने । अनुसन्धान तथा पुस्तकालय शाखाले संविधान स्रोत केन्द्रको रुपमा कार्य गर्ने ।	
३	(क) संविधान अभिलेख अध्ययन तथा निक्र्यौल समितिले तत्कालिन संविधानसभाले संविधान निर्माणका लागि तयार गरेको दस्तावेज अध्ययन गरी	२०७१ जेठको दोस्रो हप्तासम्म ।	संविधानसभामा पेश भएको संविधान अभिलेख अध्ययन तथा निक्र्यौल समितिको पुर्ण	विगतको संविधानसभाबाट गठित समितिको अवधारणापत्रसहितको अभिलेअहरुको समितिले अध्ययन गर्ने ।		

	सहमतिका विषय र विवादित विषय निक्यौंल गरी सभामा पुर्ण वा आंशिक प्रतिवेदन पेश गर्ने । (ख) संविधान अभिलेख अध्ययन तथा निक्यौंल समितिको प्रतिवेदनमाथि सैद्धान्तिक छलफल गरी सहमति भएका विषयहरु सभाले मस्यौदाका लागि संविधान मस्यौदा समितिमा पठाउने । (ग) सभाले असहमति भएका विषयहरु सहमति गर्न आवश्यक निर्देशनसहित संवैधानिक-राजनैतिक संवाद समितिमा पठाउने ।		वा आंशिक प्रतिवेदनमा छलफल गर्ने निर्णय लिइने ।	सहमति/असहमति रहेका विषय छुट्टयाइने, छलफल गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने ।		
४	संवैधानिक-राजनैतिक संवाद तथा सहमति समितिमा संविधानसभाभित्र रहेका र वाहिर रहेका		संवैधानिक-राजनैतिक संवाद तथा सहमति समितिले पेश	संविधानको अर्न्तवस्तुमा राजनैतिक दलहरुवीच निर्धारित समयसीमाभित्र		

	राजनीतिक दल वीच मतभिन्नता रहेका संविधानका अर्न्तवस्तुहरुमा राजनैतिक दलहरुसँग छलफल, अर्न्तक्रिया गर्ने, वाहिर रहेका दलसँग सहमति कायम गर्ने । (क) राजनैतिक दलवीच मतभिन्नता रहेका विषयहरुमा सहमति कायम गर्ने, (ख) छलफलमा उठेका नयाँ विषयहरु पनि सहमति गराई समावेश गर्ने । (सहमतिको लागि अन्तिम समयसीमा) (ग) सहमति हुन नसकेमा पुनः निर्णयार्थ संविधानसभामा प्रतिवेदन पेश गर्ने । (सहमति हुन नसकेमा प्रक्रियामा जाने)	२०७१ भाद्र तेस्रो हप्तासम्म २०७१ भाद्र मसान्तसम्म	गरेको विषयमा छलफल गरी कुनै सुझाव भए सुझावसहित पारित गरेर संविधान मस्यौदा समितिमा पठाउने ।	सहमति कायम गर्ने । संविधानको अर्न्तवस्तुमा दलहरुवीच मतभिन्नता रहेका विषयमा सहमति कायम हुन नसकेका विषयहरुको सूची तयार गर्ने ।		

५	संविधानसभावाट सहमति भएका विषयहरुमा मस्यौदा गर्ने ।	निरन्तर	मस्यौदा समितिले तयार गरेको संविधानको पहिलो मस्यौदा पूर्ण वैठकमा पेश गरी छलफल गर्ने ।	संविधान मस्यौदाको मुलभुत सिद्धान्तहरु, अन्तराष्ट्रिय मान्यताहरु र विगतका संविधानहरुको सैद्धान्तिक रुपमा अध्ययन तथा छलफल गर्ने । संविधान मस्यौदा समितिले संविधानको पहिलो मस्यौदा तयार गर्ने ।		
६	क) संविधानको पहिलो मस्यौदालाई अन्तिम रुप दिई जनताको राय प्रतिक्रियाको लागि नेपाल राजपत्रमा प्रकाशन गर्ने । (ख) नागरिक सम्बन्ध संविधान सुभाव समितिले संविधानको पहिलो मस्यौदामाथि जनताको राय सुझाव	२०७१ असोज मसान्तसम्म		पुर्ण वैठकमा भएको छलफल र सुझावका आधारमा संविधान मस्यौदा समितिले पहिलो मस्यौदालाई अन्तिम रुप दिने ।		

	लिने अन्तिम समयसीमा तोकी कार्ययोजना तयार गर्ने ।					
७	(क) संविधानको पहिलो मस्यौदामाथि व्यापक सुनुवाई, गोष्ठी, अन्तक्रिया गराउने । (ख) जुनसुकै माध्यमबाट आएका सुझाव संकलन गर्ने । (ग) माननीय सदस्यहरु आ-आफनो जिल्ल, क्षेत्र, मुलुकका विभिन्न भागमा जाने र जनताका राय सुझाव लिने ।	२०७१ कार्तिक मसान्तसम्म	नागरिक सम्बन्ध तथा संविधान सुझाव समितिको कार्ययोजनामाथि छलफल गर्ने र आवश्यक निर्देशन दिने ।	यो कार्य विशेषत नागरिक सम्बन्ध तथा संविधान सुझाव समितिको कार्ययोजना अनुरुप हुने । संविधानको पहिलो मस्यौदामाथि कम्तीमा प्रत्येक जिल्लामा सार्वजनिक सुनुवाई गर्ने । संविधानसभाका सबै समिति, सदस्यहरु र कर्मचारीहरु संलग्न रहने ।	संविधानसभाको अतिरिक्त नेपाल सरकार, नागरिक समाज, संघ संस्थाहरु समेत यो कार्यमा क्रियाशिल रहने ।	नागरिक सम्बन्ध तथा संविधान सुझाव समितिको सचिवालयले जनताबाट आएका सुझावको विश्लेषण एवं अभिलेखीकरण गर्ने कार्य प्रारम्भ गरी निरन्तरता दिने ।
८	जनताको रायसुझाव सम्बन्धी विस्तृत प्रतिवेदन तयार गरी सभामा पेश गर्ने र पुर्ण वैठकमा छलफल गर्ने ।	२०७१ मंसिर मसान्तसम्म ।	नागरिक सम्बन्ध तथा संविधान सुझाव समितिको प्रतिवेदनमाथि पुर्ण वैठकमा	नागरिक सम्बन्ध तथा संविधान सुझाव समितिले प्रतिवेदन तयार गर्ने ।	यस कार्यमा सभाका सबै समिति सक्रिय रहने ।	सम्भव भए सबै सुझावमा समितिको भनाई राखेर Individually Response

			दलीय आधारमा छलफल गरी संविधानको पहिलो मस्यौदा परिमार्जन गरी संविधानको परिमार्जित विधेयक सभामा प्रस्तुत गर्न संविधानको विधेयकको मस्यौदा, जनताको प्रतिक्रियासहितको प्रतिवेदन, सभाको निर्देशनसहित संवैधानिक राजनीतिक-संवाद समितिमा पठाउने र संविधानको विधेयक आवश्यक परिमार्जन गरी सभामा पेश गर्ने ।	सभाको निर्देशनअनुसार मस्यौदा तयार गर्ने ।		गरिने छ । यो कार्यमा विशेषज्ञको सहयोग लिन सकिने ।

९	<u>संविधान विधेयक सम्बन्धमा</u> क) संविधानको पहिलो मस्यौदा जनताको रायवमोजिम परिमार्जन गरी संविधानको विधेयक सभामा पेश गर्ने । ख) संविधानको विधेयकको प्रति सबै सदस्यलाई वितरण गर्ने । ग) अन्तरिम संविधान र संविधानसभा नियमावली बमोजिम संविधानको विधेयकमाथि सभामा सामान्य छलफल । घ) विधेयकमाथि माननीय सदस्यहरुलाई संशोधन राख्ने म्याद दिने । ङ.) संशोधनसहित	२०७१ पुससम्म	सभामा संशोधन विधेयकमाथि सैद्धान्तिक छलफल गर्ने । सभामा संशोधनसहित दफावार छलफल हुने, संशोधनहरुलाई निर्णयार्थ प्रस्तुत गर्ने र सभावाट पारित गर्ने ।	पुर्ण वैठकमा भएको छलफल र सुझावका आधारमा सहमति वमोजिम संविधान मस्यौदा समितिले पहिलो मस्यौदामा परिमार्जन गरी संविधानको विधेयक तयार गर्ने । यो कार्य गोप्य रुपमा सम्पन्न हुने ।	विधेयक शाखाले माननीय सदस्यहरुलाई संविधानको विधेयक वितरण गर्ने । विधेयक शाखाले प्राप्त हुने संशोधनलाई विधेयकका धाराहरुको क्रमअनुसार क्रम मिलाई संशोधनको सुची तयार गर्ने । सभामा दफावार छलफलको क्रममा सर्वसम्मति हुन नसकेका विषयहरुमा अन्तरिम संविधानवमोजिम सबै संसदीय दलका नेताहरु बसेर टुंगो लगाउने कार्य समेत समानान्तर रुपमा हुँदै जाने । दफावार छलफलमा भएको संशोधनको	संविधानसभा सचिवालयको विधेयक शाखाले संशोधनसम्बन्धी विवरण तयार गर्ने ।

	विधेयकमाथिको दफावार छलफल सभामा गर्ने । च) संविधानको सबै धारा, प्रस्तावना र नामसहित सम्पुर्ण भाग सभाबाट पारित गरिने ।				निर्णय कार्यव्यवस्था शाखाले विधेयक शाखामा पठाउने ।	
१०	क) पारित संविधानको प्रमाणीकरण प्रति तयार गरी सदस्यहरुले हस्ताक्षर गर्ने र अध्यक्षले विधेयक प्रमाणित गर्ने । ख) राष्ट्रपतिद्धारा प्रस्तुत संविधानको प्रतिमा हस्ताक्षर गरी नेपाली जनता समक्ष नयाँ संविधान प्रारम्भ भएको घोषणा गर्ने ।	२०७१ माघ ८ गतेसम्म ।				

नोट : *उल्लेखित कार्यको सहमतिका लागि निश्चित समय उपलब्ध गराउने र सो अवधिभित्र सहमति कायम हुन नसकेमा कार्यव्यवस्था परामर्श समितिको परामर्शमा नियमावली बमोजिमको प्रक्रियामा लैजाने ।*